

Hiện ở Thành phố này, còn rất nhiều phường nghèo và trong đó có phường 17, Tân Phú, quận Tân Bình. Mặc dù phường nằm ở một quận lớn nội thành nhưng địa bàn có nhiều ngách cảnh khắc nghiệt như eo hẹp diện tích, bị "phong tỏa" bởi ao hồ, nghĩa địa, và bản thân người dân lao động ở đây đa số là những người khổ rách áo ôm, nên đành phải chịu vậy.

Phường của người dân lao động đúng nghĩa

Vào phường này có nhiều ngã nhưng có lẽ nhanh nhất là tại Ngã ba Bà Queo đi vào đường Lạc Long Quân, một con đường thuộc loại ổ gà tầm cỡ, mặc dù đã được tân trang nhiều lần. Trung tâm phường thu nhỏ trong tuyến đường ngắn Thống Nhất, gồm: Chợ Tân Phú, Nhà Thờ, Trạm y tế và Nhà trẻ, cuối cùng là các quán cà phê video phục vụ thường xuyên và cũng là phương tiện giải trí duy nhất ở đây.

Dân lao động ở đây thuộc đủ thành phần: xích lô, honda ôm, thợ hồ, thợ mộc, sửa xe đạp, khoan giếng, thậm chí có cả thợ xây nhà và bốc mộ nữa...Ngoài ra còn số ít là công nhân làm việc tại các xí nghiệp dật gần đây.

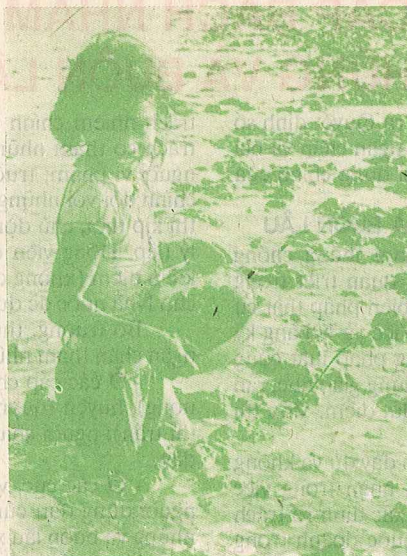
Đời sống hàng ngày của họ được chuẩn bị khá chu đáo từ chiều hôm trước. Thường mỗi buổi chiều, khoảng 3 giờ, hàng loạt trẻ em bắt đầu về cuộc sống bắt đầu mở cuộc "hành quân" kiếm ăn bằng việc vớt bèo, vớt lãng quăng ở những hầm hồ để ngày mai đem bán, hẳn nhiên không phải là chợ nhà, mà ở những nơi khác hay của hàng cá cảnh. Đồ nghề thường là những cây vợt dài 3 đến 4 mét, đường kính miệng vợt từ 2 đến 3 tấc, miết mài đến mặt trời lặn mới về nhà. Nếu chịu lặn lội, mỗi ngày có thể bán được 3 ngàn đồng hoặc hơn, dù mua hai ký gạo, một nhóm khác sống bằng nghề câu cá. Cũng tại thời điểm này, tại những ruộng rau muống ngập nước, các bà các cô bị bóm cắt rau, sáng đem chà hàng hay bỏ mỗi cho các chợ Tân Bình, Bà Queo. Tuy nhiên tại địa phương thì khó tiêu thụ hơn vì đa số nhà ai cũng có loại "đặc sản" này. Có nhiều nơi trồng rau muống nhưng rau muống tại đây nổi tiếng ngon, vì con dài, to tròn thích hợp cho các bà nội trợ để làm món rau ghém hay làm gia vị chính của món bún ốc, bún riêu. Thừa thãi ra, heo cũng có phần. Thường gia đình nào ở đây có 1 công đất trồng rau thì xem như khá giả.

Bên kia ao rau muống có vài cái bóng đang lom khom mò cua đồng ở dưới hang có nước, vì loại này thường ăn theo các đám lúa, vào mùa mưa có rất nhiều. Ngoài ra, còn có ốc bươu nữa. Cua đồng là món không thể thiếu ở các chợ, hầu như có quanh năm, giữ một vai trò quyết định của món bún riêu.

Những gia đình nghèo ở đây hầu như không cần đi chợ, ốc cua có sẵn ngoài hang. Ban đêm có nhiều thanh niên dốt đèn soi ếch, vừa để bán vừa có món ăn qua ngày. Chính vì thế khoảng 10 giờ đêm trở lên, những đoàn quân soi ếch lần lượt lên đường tiến vào các nghĩa địa,

ĐỜI SỐNG MỘT PHƯỜNG NGHÈO NHƯNG GIÀU TÌNH NHÂN ÁI

Phóng sự PHẠM HỒNG VÂN

ruộng rau và những hầm hồ lớn sẵn mồi. Tháng mua ếch nhiều, dụng cụ đơn giản, chỉ cần cây đèn bình 6 volt và một cây chia là đủ. Tuy nhiên điều quan trọng là biết "diêm" hay không. Những tay chia ếch nhà nghề mỗi đêm thắng mua có thể kiếm được một hai ký ếch dăng. Họ làm việc suốt đêm, ban ngày ngủ bù.

Chợ phường 17 đúng là chợ của dân nghèo, đa số anh chị em thương buôn phải làm hai việc, sáng bán ngoài chợ, chiều làm việc nhà hay bán chợ khác. Vì ở đây đến 12 giờ trưa là tan chợ, buổi chiều muốn mua thức ăn phải đi chợ khác. Nhìn sinh hoạt buôn bán có thể đánh giá phần nào về mặt kinh tế và cuộc sống của dân địa phương. Bạn có thể tìm thấy ở đây món chè tươi, con nhộng (kén), cá pháo, mắm tôm và nhiều nhất là món dưa chua có quanh năm. Hẳn nhiên là vẫn có thịt, cá, so với nơi khác chẳng đáng kể, nhưng vẫn có đủ mỗi thứ một ít, kể cả heo gà trâu bò làm sẵn. Dân lao động ở đây rất cần kiem, ăn uống giản dị, vì làm khó ra tiền nên tiêu xài chừng mực.

Con đường Bác Ái với những tâm hồn nhân đạo

Tại phường 17, nói đến đường Bác Ái thì dân địa phương ở đây đều biết, tất nhiên nó có nét đặc biệt của nó. Từ đầu đến cuối đường có bốn tấm ngựa, mỗi sáng hàng chục nài ngựa đem ngựa đến đây. Mỗi con khoảng 15 phút, từng con một tấm một cách thông dong thư thả...Bến này không biết có từ bao giờ nhưng xung quanh rất yên tĩnh. Có vườn rau xanh, hồ nuôi cá do tư nhân khai thác. Trước ở đây, người ta kể lại, có một đồng mà không lỗ đầu đường Bác Ái chạy dài đến đây. Sau 75 đã hốt cốt rất nhiều và trong tương lai dự kiến sẽ xây dựng nhà cửa...Đó là chuyện về sau nhưng cái trước mắt là tại nơi này có những người tốt bụng và họ sẵn sàng dùm bọc lẫn nhau trong lúc thất ngặt. Phần nhiều dân ở đây thuộc dạng tứ xứ, họ trôi nổi khắp

nơi, rồi gặp nhau ở chốn này.

Gia đình ông Dũng Bắc vào đây trước hiệp định Genève, đồng con nhưng làm ăn cần kiem, chịu khó nên cũng có cơ ngơi. Nhà ông trước đây là trại nuôi heo, sau này phá đi và ngăn ruộng cho thuê, mỗi ruộng như thế giá khoảng 30 ngàn mỗi tháng bao cả điện nước, thì không mắc mớ gì lắm với thời giá hiện nay. Trong "khách sạn" này có đủ thành phần: xích lô, bán vé số, thợ mộc...Phải nói đây là khu tập thể có ngăn nắp, vồn ven 10 ruộng mà hơn 30 nhân khẩu. Nếu ai nghèo quá, ông cho trả góp tháng hai lần, có người đã sống nhiều năm ở đây.

Một cơ sở duy nhất tạo công ăn việc làm cho trẻ em nghèo là Xưởng hộp quẹt diêm Tân Phú của anh Ba Lân, mỗi ngày có khoảng 50 em đủ mọi lứa tuổi đến để làm những chuyên như: dán bao diêm, dán nhãn, cắt giấy, công nhân "nhí" có thể làm bất kỳ lúc nào nếu rảnh, thời giờ không bắt buộc, miễn xong sản phẩm là lãnh tiền. Trung bình một ngày có thể kiếm được 3 ngàn, dịp Tết lên đến 5 ngàn. Em nào nghèo được ứng trước chút diêm để mua gạo, hoặc gặp lúc thất ngặt gia đình khó khăn anh Ba lân chuyên giải quyết cho mượn tiền trước.

Phường nghèo kinh tế nhưng giàu nghệ thuật và võ thuật

Ít ai ngờ tại đây có một nhà truyền thống cách mạng tầm cỡ cả Thành phố đều biết, đó là NHÀ VĂN HÓA PHÚ THO HÒA. Tại đây có một địa đạo chạy dài ra các cơ sở cách mạng ở Thành phố. Nhà truyền thống này ngày nay là nhà Văn hóa Liên Phường 16, 17 và 18 do một số anh em trẻ được cấp trên giao phó huấn luyện các lớp năng khiếu hệ miễn phí như: võ thuật, nhạc, vẽ, bóng bàn.

Cầu lạc bộ võ thuật đã được đa số các thanh thiếu niên địa phương miễn cưỡng, hiện nay do anh Nguyễn Khang đảm trách. Trước đây anh là huấn luyện viên của nhiều võ đường Thành phố, thuộc môn phái Việt Võ Đạo (VOVINAM), ngoài ra còn có anh Nguyễn Tri, huấn luyện viên võ dân tộc.

Tiếp xúc với chúng tôi, anh Nguyễn Khang tâm sự: "Đây là phường nghèo có hạng của Thành phố nhưng về nghệ thuật và võ thuật thì không nghèo". Anh cho biết thêm nhân ngày Thương binh liệt sĩ vừa qua, Nhà Truyền thống Phú Thọ Hòa đã tổ chức biểu diễn báo cáo về bộ môn võ thuật.

Trở về với Phường 17 quận Tân Bình, người ta thấy bà con ở đây tuy nghèo về kinh tế nhưng sống khá hạnh phúc vì họ đã gắn bó với nhau từ nhiều đời, nhiều thế hệ. Họ chỉ mong được một đời sống an lành và bình thản, chỉ thế thôi.

PHV